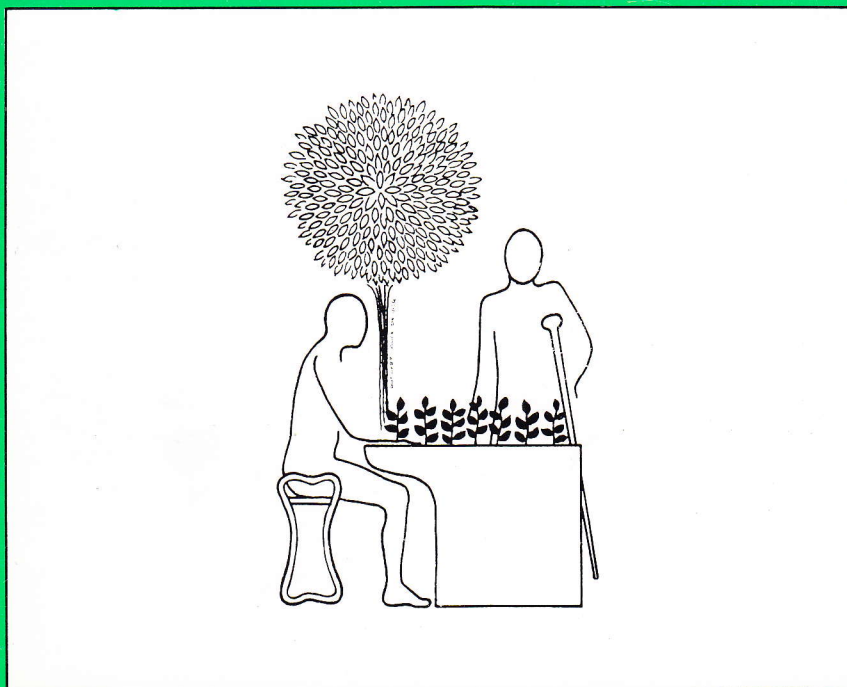

NOG WIJZER

Nr. 6

AANGEPAST TUINIEREN

Tuinbewerking met een functiebeperking

nationaal orgaan
gehandicaptenbeleid

Aangepast tuinieren

Tuinbewerking met een functiebeperking

2e herziene druk

mei 1982

Een uitgave van de
Commissie Aangepast Tuinieren
van het Nationaal Orgaan Gehandicaptenbeleid (NOG)
Oude Gracht 136, Utrecht
Postbus 323, 3500 AH Utrecht
Telefoon: 030-331121

De serie „NOG-WIJZER” bevat brochures over het welzijn van lichamelijk gehandicapten. Deze brochures worden uitgegeven door het Nationaal Orgaan Gehandicaptenbeleid (NOG)

Inmiddels verschenen:

1. Lichamelijk gehandicapten in Nederland
2. Werken met gehandicapten; 18 beroepsmogelijkheden
3. Onderwijs aan kinderen met een handicap (herdruk in voorbereiding)
4. Gehandicapten en hun organisaties
5. Scholen voor slechthorende kinderen en kinderen met spraak-taalmoeilijkheden
6. Aangepast tuinieren: tuinbewerking met een functiebeperking
7. Objecten met het Internationaal Toegankelijkheidssymbool, 7e druk.

De prijs van deze brochure bedraagt f 7,50, exclusief verzendkosten. De brochure kan besteld worden door overmaking van f 10,- op girorekening 52.41.634 ten name van het Nationaal Orgaan Gehandicaptenbeleid te Utrecht onder vermelding van „Aangepast tuinieren”. Deze prijs is inclusief verzendkosten.

Bij bestelling van meerdere exemplaren worden de verzendkosten relatief minder. In dat geval kan men contact opnemen met het NOG-bureau (tel. 030-331121) om te weten te komen welk bedrag men moet overmaken.

Deze brochure kwam tot stand met medewerking van Ing. A. Vos (C.S.G.), mevr. B. M. Akse-Sweers (NOG), Ing. W. O. Hiddema (C.S.G.), Ing. K. H. Heutink (C.S.G.) en H. H. Br. Cleveringa (Tuin- en Landschapsarchitect BNT Landschap Partners BV).

Tekstbewerking: Stijn Verbeeck

Tekeningen: Adviesbureau Landschap Partners BV, Nieuwegein

Illustrator: Jan Broos

Foto's: W. Guldmond, Ministerie van Landbouw en Visserij, P. A. Marseille (Hoofdstuk 10)

Typografische verzorging: Centrum voor Tekstverwerking, Drukkerij Ponsen en Looijen, Wageningen met medewerking van het Nationaal Orgaan Gehandicaptenbeleid

® NOG, Utrecht. Mei 1982

ISBN 90 6642 005 7

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1. Algemeen	6
2. Persoonlijke ervaringen van een tuinier met een handicap	10
3. De inrichting van de tuin	11
4. Paden en verhardingen	16
5. Gazon	18
6. Aanleg van de border in de volle grond, de verhoogde border en het gebruik van losse bloembakken	19
7. Groenten, fruit, zaden	29
8. Gereedschap	35
– Inleiding	35
– Grondbewerkingsgereedschap	37
– Gazonbewerkingsgereedschap	43
– Diverse hulpmiddelen	56
– Het watergeven in de tuin	64
9. Kassen en broeibakken	69
10. Houdingen	76
11. Tuinieren als vorm van therapie	84
Bijlagen	
1. Lijst van aanbevolen boeken	94
2. Commissie Aangepast Tuinieren Nationaal Orgaan Gehandicaptenbeleid	98
3. Antwoordformulier	99

Voorwoord

Tuinieren: ook met een handicap.

Tuinieren is voor velen een activiteit die met plezier wordt bedreven en waarin anderen kunnen delen. Voor iedere hobby is evenwel, naast belangstelling ook enig inzicht en vaardigheid noodzakelijk. De meeste tuinboeken hebben als onderwerp de zorg voor planten. Dit boekje houdt zich echter bezig met het mogelijk maken van tuinieren door speciale groepen en is bedoeld als hulp voor:

- mensen die van tuinieren houden, maar door een lichamelijke handicap of door ouderdom niet meer op dezelfde manier kunnen werken als vroeger;
- mensen met weinig ervaring in tuinieren, die in verband met handicap of leeftijd, zoeken naar een nieuwe stimulerende bezigheid;
- mensen, die op leeftijd raken en een langzaam voortschrijdende aandoening hebben en met het oog daarop een gemakkelijk te onderhouden tuin voorbereiden voor de tijd dat ze minder fit zullen zijn.

Deze tuiniers met hun verschillende belemmeringen zullen ontdekken dat ze meer tuinwerkzaamheden kunnen verrichten dan ze nu voor mogelijk houden, wanneer zij tenminste de adviezen over tuinontwerp, gereedschap en technieken van dit boekje opvolgen.

De visueel gehandicapte wordt doorverwezen naar de uitgave „Handleiding bij het Tuinieren door Visueel Gehandicapten” welke tevens in braille en cassette verkrijgbaar is.

„Aangepast Tuinieren” is ten dele een zeer vrije bewerking van „The Easy Path to Gardening”, een uitgave van de Readers Digest Association in samenwerking met de Disabled Living Foundation te Londen. Er zijn nieuwe delen toegevoegd en andere weggelaten.

De bewerking en aanpassing aan de Nederlandse omstandigheden geschiedde door enkele medewerkers van het Consulentschap in algemene dienst voor Stedelijk Groen te Wageningen en het Nationaal Orgaan Gehandicaptenbeleid te Utrecht. De samenstellers hebben dankbaar gebruik gemaakt van de inhoud van de Engelse uitgave en zijn Readers Digest erkentelijk voor hun medewerking.

Aan het boekje werd zeer intensief meegewerkt door mevrouw B. M. Akse-Sweers, ergotherapeute. Zij stimuleert het project tuinieren door gehandicapten vanuit het Nationaal Orgaan Gehandicaptenbeleid.

Commissie Aangepast Tuinieren
NOG

17 mei 1982